

PREJETO:

- 2 -10- 2013

8 70, 4234/13-50

~~III Ips-74/2011~~

VIŠJE SODIŠČE V LJUBLJANI
DNE: 24 .09. 2013

VRHOVNO SODIŠČE
REPUBLIKE SLOVENIJE

OKROŽNO SODIŠČE V LJUBLJANI GLAVNA PISARNA	1
Prejeto: 25 -09- 2013	Priloga:
Sprejel:	

SKLEP

Vrhovno sodišče Republike Slovenije je v senatu, ki so ga sestavljali vrhovni sodnici in sodniki dr. Miodrag Đorđević, kot predsednik, ter dr. Mile Dolenc, dr. Ana Božič Penko, Karmen Igljč Stroligo in Franc Testen, kot člani,

v gospodarskem sporu tožeče stranke: **MESTNA OBČINA KOPER**, Verdijeva ulica 10, Koper, ki jo zastopa Odvetniška družba Matoz in Rojko, o.p., d.o.o., iz Kopra, zoper toženo stranko: **REPUBLIKA SLOVENIJA**, ki jo zastopa Državno pravobranilstvo,

zaradi **plačila 859.898,00 EUR s pripadki**,

o **reviziji tožeče stranke** zoper sodbo Višjega sodišča v Ljubljani I Cpg 1030/2010 z dne 24. 3. 2011, v zvezi s sodbo Okrožnega sodišča v Ljubljani VIII Pg 135/2006 z dne 21. 4. 2010 in popravnim sklepom istega sodišča VIII Pg 135/2006 z dne 5. 7. 2010,

na seji **17. septembra 2013**

SKLENILO:

- I. Reviziji se ugodi, sodbi sodišč druge in prve stopnje se razveljavita ter se zadeva vrne sodišču prve stopnje v novo sojenje.
- II. Odločitev o stroških revizijskega postopka se pridrži za končno odločbo.

OBRAZLOŽITEV:

Dosedanji potek postopka

1. Sodišče prve stopnje je zavrnilo tožbeni zahtevek za plačilo odškodnine za razlaščena zemljišča v višini 859.898,00 EUR z zakonskimi zamudnimi obrestmi od 23. 3. 2006 dalje do plačila. Posledično je tožeči stranki naložilo povrnitev pravnih stroškov tožene stranke.
2. Sodišče druge stopnje je pritožbo tožeče stranke zavrnilo in sodbo sodišča prve stopnje v zvezi s popravnim sklepom potrdilo.
3. Tožeča stranka z revizijo uveljavlja revizijske razloge „zmotne uporabe materialnega prava in absolutne bistvene kršitve določb pravnega postopka“. Vrhovnemu sodišču predlaga, da „reviziji v celoti ugodi in izpodbijano sodbo spremeni tako, da tožbenemu zahtevku v celoti ugodi, oziroma vrne zadevo sodišču druge oziroma prve stopnje v ponovno odločanje, toženi stranki pa naloži v plačilo vse stroške postopka“.
4. Tožena stranka na revizijo ni odgovorila.

Relevantno dejansko stanje

5. Sodišči nižjih stopenj sta ugotovili naslednja pravno odločilna dejstva:
  - tožena stranka je tožečo stranko zaradi gradnje ceste (navezave Luke Koper na avtocestno omrežje) na temelju odločbe Upravne enote Koper z dne 3. 3. 2006 razlastila 12.048 m² nepremičnin, navedenih v odločbi. V naravi so bila razlaščena zemljišča po svoji namembnosti javne ceste oziroma poti;
  - tožena stranka je v letu 2008 celotno takrat že zgrajeno 1. fazo navezave Luke Koper na avtocestno omrežje (v obsegu 185.000 m²) prenesla v upravljanje in vzdrževanje tožeče stranke.

Revizijski razlogi

6. Revidentka sodišču druge stopnje očita, da ob ugotovitvi, da je tožeča stranka od tožene stranke za razlaščene nepremičnine prejela nadomestilo v naravi, ni presojalo kriterija enakovrednosti. Poleg tega v reviziji ponovi, kar je smiselno trdila že v postopku pred nižjimi sodišči, da z vrnitvijo nepremičnine v upravljanje, ki za razlastitvenega zavezanca pomeni zgolj dodatne obveznosti, odgovornosti in stroške, ne pa tudi koristi, lastninske pravice na razlaščenih nepremičninah ni mogoče nadomestiti. Po njenem prepričanju bi bilo to mogoče doseči le s plačilom odškodnine.

Razlogi za ugoditev reviziji

7. Ustava Republike Slovenije v 69. členu določa, da se lahko lastninska pravica na nepremičnini v javno korist odvzame proti nadomestilu v naravi ali proti odškodnini pod pogoji, ki jih določa zakon. Določbi prvega odstavka 92. člena Zakona o urejanju prostora¹ (Ur. l. RS, št. 110/2002 z nadaljnjimi spremembami in dopolnitvami, v nadaljevanju ZUreP-1) ter prvega odstavka 105. člena istega zakona, v delu pomembnem za odločitev o reviziji, pravzaprav ponovita vsebino 69. člena URS, pri čemer je v prvem odstavku 105. člena ZUreP-1 konkretizirano, da pripada lastniku za razlaščeno nepremičnino ustrezna odškodnina oziroma enakovredna nadomestna nepremičnina.
8. Med pravnima strankama ni spora o tem, da stranki razlastitvenega postopka nista sklenili sporazuma o odškodnini oziroma nadomestilu (drugi in tretji odstavek 104. člena ZUreP-1 v zvezi s 106. členom ZUreP-1), niti ni spora o tem, da tožeča stranka od tožene stranke na račun razlaščenih zemljišč ni prejela odškodnine v denarju.
9. Sporno pa je, ali je s tem, ko je tožeča stranka od tožene stranke prejela v upravljanje in vzdrževanje 1. fazo navezave Luke Koper na avtocestno omrežje, ne da bi na teh nepremičninah pridobila tudi lastninsko pravico, prejela nadomestilo v naravi, ki ustreza enakovredni nadomestni nepremičnini, oziroma ali je s tem prejela ustrezno odškodnino za razlaščene nepremičnine (prvi odstavek 105. člena ZUreP-1).
10. Tožeča stranka s prenosom nepremičnin v upravljanje in vzdrževanje na teh nepremičninah ni pridobila lastninske pravice. Tekom postopka na prvi stopnji (med drugim v pripravljalni vlogi z dne 15. 1. 2010) je tožena stranka trdila, da je cesta (to je prenesene nepremičnine) kategorizirana kot občinska cesta, kar bi

¹ Lastninska pravica na nepremičnini se lahko odvzame proti odškodnini ali nadomestilu v naravi (v nadaljnjem besedilu: razlastitev) ali omeji s pravico uporabe za določen čas, kakor tudi obremeniti z začasno ali trajno služnostjo (prvi odstavek 92. člena ZUrep-1).

skladno s prvim odstavkom 3. člena Zakona o javnih cestah (sedaj drugi odstavek 39. člena Zakona o cestah) pomenilo, da so prenesene nepremičnine postale last občine. Po vpogledu v spis Vrhovno sodišče ugotavlja, da tožena stranka „povratnega“ prenosa lastništva s tožene stranke na tožečo stranko ni dokazala.

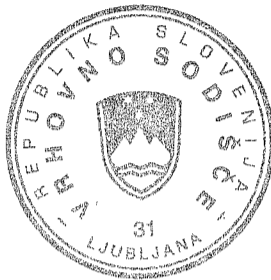
11. Drži, da je bila tožeča stranka pred razlastitvijo lastnica nepremičnin, na katerih je veljal režim javnega dobra, nepremičnine pa so bile kot javne ceste izvzete iz pravnega prometa. Posledično je imela tožeča stranka na teh nepremičninah, kot pravilno ugotavlja sodišče druge stopnje, le golo lastninsko pravico. To pa pomeni, da bi ji morala tožena stranka pri nadomestilu v naravi zagotoviti zemljišče, za katero bi veljal enak pravni režim, sicer pa plačati denarno odškodnino.
12. S pojmom „odškodnina“ je v postopkih razlastitve praviloma mišljen denarni ekvivalent nadomestila v naravi. Je pa kot odškodnino vsekakor mogoče šteti tudi prenos nepremičnin v upravljanje in vzdrževanje, če tak prenos za razlastitvenega zavezanca predstavlja korist, še posebej, če je takšno korist mogoče ovrednotiti v denarju.
13. Sodišči nižjih stopenj sta sicer odločili, da je tožena stranka tožeči stranki s prenosom nepremičnin v upravljanje in vzdrževanje dala ustrezno nadomestilo za razlašene nepremičnine, pri čemer ocene premoženjske vrednosti, ki jo je za tožečo stranko pomenil prevzem nepremičnin v upravljanje in vzdrževanje, nista napravili. Postavili sta se na stališče, da tožeča stranka ni konkretno trdila (še manj dokazala), da je bila njena posebna „žrtev“ ob razlastitvi večja od izravnalnega nadomestila v obliki prejetih upravičenj.
14. Res je, da je bilo na tožeči stranki trditveno in dokazno breme glede nastale škode in njenega obsega, vendar je tožeča stranka temu bremenu zadostila. Trdila in dokazovala je, da ji je zaradi razlastitve nastala škoda v višini vrednosti razlaščenih nepremičnin, to je v višini 859.898,00 EUR. Tožena stranka je svojo obrambo temeljila na trditvah, da je na tožečo stranko prenesla upravljanje in vzdrževanje 1. faze navezave Luke Koper na avtocestno omrežje, kar naj bi po njenem predstavljalo odškodnino v naravi. Tožeča stranka je temu nasprotovala s trditvami, da lastništva nepremičnin ni mogoče enačiti z upravljanjem nepremičnin. Ker ne gre niti za ekvivalent niti za primerljivo vrednost, predaja nepremičnin v upravljanje, po prepričanju tožeče stranke, ne more predstavljati nadomestnih nepremičnin. S tem je tožeča stranka glede dejstva, da ji je tožena stranka povrnila škodo (v celoti), trditveno in dokazno breme prevalila nazaj na toženo stranko.
15. Odločitev sodišč nižjih stopenj se po obrazloženem izkaže kot materialnopravno zmotna. Ker je v tej posledici dejansko stanje ostalo nepopolno ugotovljeno,

zaradi česar ni pogojev za spremembo izpodbijane sodbe, je bilo treba reviziji ugoditi in sodbi sodišč druge in prve stopnje razveljaviti ter zadevo vrniti sodišču prve stopnje v novo sojenje (drugi odstavek 380. člena ZPP). Sodišče prve stopnje naj v novem sojenju ugotovi, ali je prenos nepremičnin v upravljanje in vzdrževanje za tožečo stranko predstavljal korist, in če da, nadalje ugotovi, kakšna je ocena premoženjske vrednosti te koristi.

Glede stroškov postopka

16. V skladu z določbo tretjega odstavka 165. člena ZPP je revizijsko sodišče odločilo, da se odločitev o stroških revizijskega postopka pridrži za končno odločbo.

Ljubljana, 17. september 2013

Predsednik senata:
dr. Miodrag Đorđević l.r.

Ta prepis je soglasen z izvornikom.
Podpis pristojnega delavca sodišča.

[Handwritten signature]

ODVETNIŠKA DRUŽBA MATOZ o.p., d.o.o.
Ulica ob parku 2, 6000 Koper

REPUBLIKA SLOVENIJA
PRI POŠTI
DISTRIZIA

6103
KOPER
Pogodba

10.10.2013 16:04
0.027kg
22417

RA 52381 603 9 SI

D.

MOK

Benčičjevo 10

6000 KOPER

KOPER